

Edini slovenski dnevnik
v Zedinjenih državah
Velja za vse leto... \$3.00
Ima nad 8000 naročnikov.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily
in the United States
Issued every day except
Sundays and Holidays

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 54. — STEV. 54.

NEW YORK, THURSDAY, MARCH 6, 1913. — ČETRTEK, 6. SUŠCA, 1913.

VOLUME XXI. — LETNIK XXI.

V Mehiki izsledje razsežno zaroto.

Zarota je imela namen odstaviti
generala Huerta in Felixa Diaza
ter ju umoriti.

EMILIO MADERO ŽIVI.

Z bratom Raoulom je dospel v
San Antonio, Tex. — Stari Diaz
postaja zopet aktiven.

Mexico Ciudad, 5. marca. — V
neki predmestni hiši je presene-
tila policija dvanaest članov za-
rote, med kojimi je več visokih
uradnikov Maderove vlade, ki je
nameravala strnoglaviti novo
vlado ter ubiti Huerta in Diaza.
Lova na zarotnike se je udeležil
Diaz sam. Dočim je slednji z re-
volverje v roki strahoval zarot-
nike, jim je prigovarjal, naj o-
pušče svojo namero ter skupno z
novo vlado skušajo vrniti deželi
zaželjeni mir. Danes je vseh teh
dvanaest mož stopilo na stran
nove vlade.

Vojni minister Mondragon je
včeraj brzojavil Porfiriju Diazu
v Egipt, naj se kakor hitro mo-
goče vrne v Mehiko ter prevzame
vojaško vodstvo republike.

Governor Caranza je poslal da-
nes ameriškemu poslaniku
Wilsonu brzojavko, v kateri po-
roča, da ima pod svojim povelj-
stvom 11.000 mož ter da se bo s
temi ljudmi toliko časa boril, do-
kler se ne ugodni njegovim zahtev-
vam. Zahteva, da se takoj odsta-
vi Huerta in Diaz ter da se pred-
sednikom imenuje Lousenrain-a.
Wilson je depešo poslal Huerti,
ki je izjavil, da so vladne čete že
obklopile Caranzove čete.

Poročila iz južne Californije
pravijo, da pripravljajo Maderi-
sti ustajo ter da hočejo s silo pri-
vesti intervencijo Združenih drž-
av. Vlada bo poslala na polotok
celo armado ter z vso strogostjo
nastopila proti ustašem. Ujeti in
ustreljeni so že več vojdi.

El Paso, 5. marca. — Mirovna
pogajanja z Orozcom, Salazarom
in drugimi ustaškimi vodji na se-
veru se nadaljujejo ter so konča-
je šele, ko prideta semkaj La Fu-
enta in Magna Abstellano.

San Antonio, Tex. 5. marca. —
Emilio in Raoul Madero, o kate-
rih se je poročalo, da sta mrtva,
sta v spremstvu treh služabnikov
dospela sem. Prehajala sta 700
milj ter sta bila večkrat v smrtni
nevarnosti, ker so jima bili ustaši
za petami. Izrazila sta se, da se
hočeta boriti proti Huerti, dokler
bo še kak cent v družinski bla-
gajni. Ker se ceni premoženje
družine na \$150.000.000, bo ta boj
lahko dolgo trajal.

Denarje v staro domovino

posiljamo:		K.		K.	
5...	1.10	130...	26.60	5...	1.10
10...	2.15	140...	28.65	10...	2.15
15...	3.15	150...	30.70	15...	3.15
20...	4.20	160...	32.75	20...	4.20
25...	5.20	170...	34.80	25...	5.20
30...	6.25	180...	36.85	30...	6.25
35...	7.25	190...	38.90	35...	7.25
40...	8.30	200...	40.90	40...	8.30
45...	9.30	250...	51.15	45...	9.30
50...	10.30	300...	61.35	50...	10.30
55...	11.35	350...	71.55	55...	11.35
60...	12.40	400...	81.80	60...	12.40
65...	13.40	450...	92.00	65...	13.40
70...	14.40	500...	102.25	70...	14.40
75...	15.45	600...	122.70	75...	15.45
80...	16.45	700...	143.15	80...	16.45
85...	17.45	800...	163.60	85...	17.45
90...	18.45	900...	184.00	90...	18.45
95...	19.45	1000...	204.40	95...	19.45
100...	20.50	2000...	407.00	100...	20.50
120...	24.55	5000...	1017.00	120...	24.55

Postarima je všteta pri teh svot-
tah. Doma se nakazuje svote iz-
plačujejo popolnoma, brez vinarja
odbitke.

Naše denarne pošiljave razpo-
šilja na zadnje pošte c. k. pošto
branihnični urad na Dunaju v naj-
krajšem času.

Denarje nam poslati je najpri-
ličneje do \$50.00 v gotovini v pis-
ni poročeni ali registrirani pis-
mu, večje zneske pa po Postal
Money Order ali pa po New York
Bank Draft.

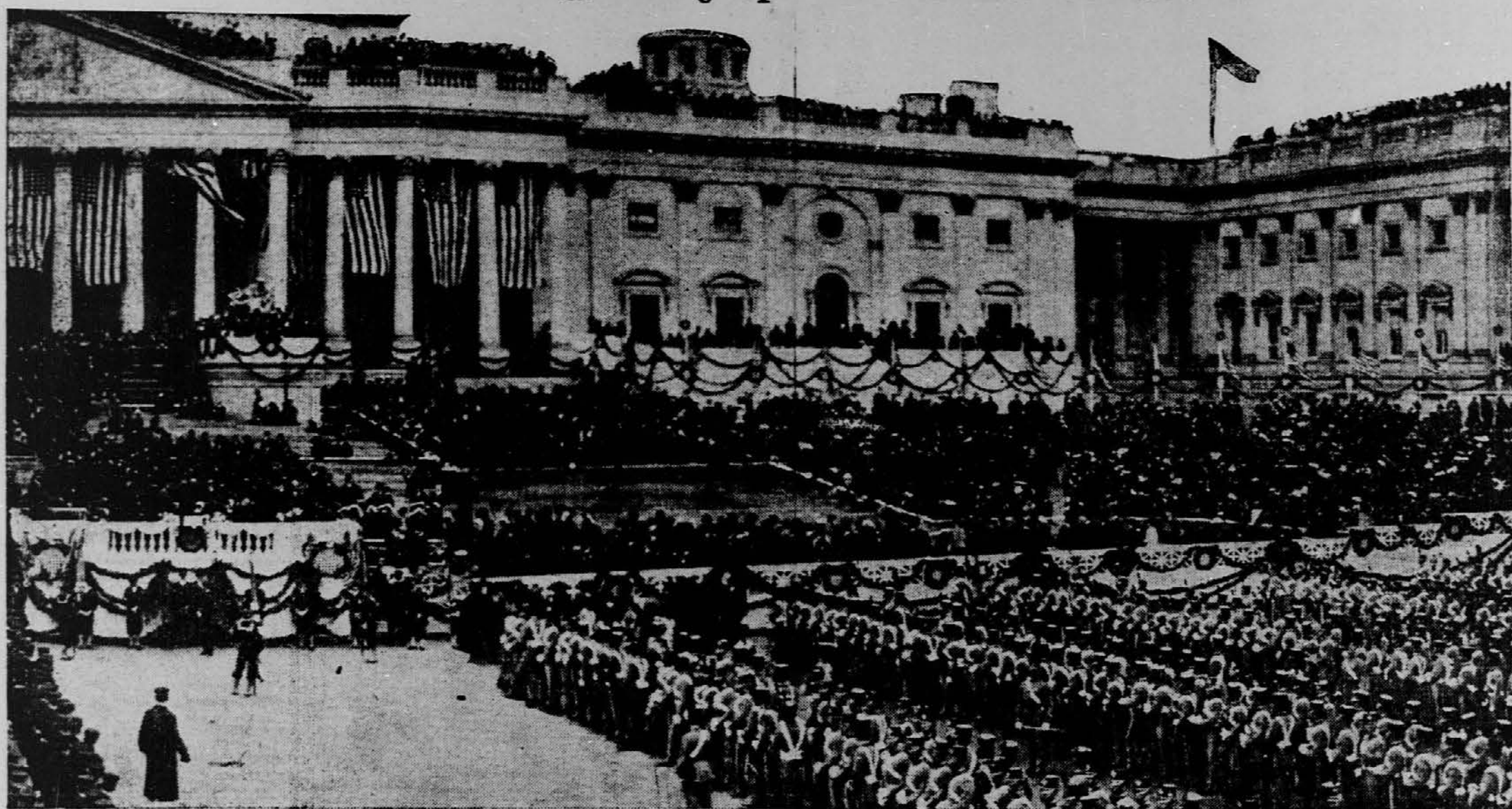
FRANK SAKSER,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Sedaj je čas,

da naroči-
jo rojaki
vožnje list-
ke za svoje sorodnike, znanke in
priatelje. Pojasnila glede cen,
kretanja parnikov in sploh vse
kar potrebuje potnik, daje znana
in zanesljiva tvrdka: **Fr. Sakser,**
82 Cortlandt St., New York.

Na vsako vprašanje se točno
odgovori.

Prizor z inauguracije predsednika Wilsona.

Lov na službe.

Prvi dan Wilsonovega predse-
dnštva. — Demokratični lovci na
službe v Washingtonu.

Washington, D. C. 5. marca. —
K inauguraciji slavnosti je pri-
šlo v Washington tudi veliko de-
mokratičnih pristavev z name-
nom, da jim bo podelil predse-
dnik kako mastno službo v državi,
pa so bili brdiko razočarani. Wil-
son je naročil svojemu tajniku
Timulty, da ne se nikogar pustiti
k njemu. Izvzeti so seveda oni dr-
žavlani, ki se hočejo o kakih resni
stvari pomeniti z novim predse-
dnikom.

Dopoldne je sprejel avdienci
neko delegacijo iz New Jersey,
nato pa več newyorčanov, ki so
prišli k njemu, da bi ga osebno
pozdravili.

Clark je enoglasno izvoljen za
speakerja 63. kongresa. Včeraj se
izrazil, da bode z vsemi močmi de-
lal nato, da se bode izpolnilo vse,
kar je pred volitvami obljuboval
demokratična stranka.

Preprečena stavka železničarjev.

Liverpool, Anglija, 5. marca. —
Prateča stavka železničarjev
vseh prog Anglije in Škotske je
bila v zadnji uri preprečena, ker
je Midland Co. zopet nastavila
odpuščenega sprevednika Rich-
ardsona. Richardsona so odpus-
tili, ker se ni hotel ravnati proti
pravilom družbe, kljub povelju
višjega.

Smrt angleškega avijatika.

Salisbury Plain, Anglija, 5.
marca. — Avijatik Geoffrey En-
gland je padel danes iz visocine
5000 čevljev na tla ter je bil se-
veda na mestu mrtve. Krožil je nad
vojaškim vežbališčem v Stone-
hange. Bil je na poiskusnem po-
letu s svojim aeroplanom, katere-
ga je nameravalo kupiti vojno
ministertvo.

Naslednik Williams-a.

Naslednik naselniškega komisar-
ja Williamsa bo najbrž Herman
Bernstein iz New Yorka.

Washington, D. C. 5. marca. —
Na mesto glavnega naselniškega
komisarja bo najbrž imenovan
Herman Bernstein. Dosedaj se je
ta urad smatralo za posebno list
delavskih unijonistov. Ker je pa
ustanovljen poseben department
za delo in je tajništvo poverjeno
zastopniku Federation of Labor,
bo mesto glavnega naselniškega
komisarja lahko zasedel pripad-
nik kake druge stranke.

Prava moč za Bernsteinom so
pa zastopniki mnenja, da se je
naselniške postave prestrogo iz-
vajalo v prilog unijonizma. Na-
selniški urad bo odsej del depart-
menta za delo, kojega bo kontro-
liral tajnik, ki je sam unijonist
ter je bil nameščen vstred uplva
Gompersa in Morrisona. Organi-
zirano delo ne more ničesar izgu-
biti, ako je ta moč na čelu depart-
menta, obenem se bo pa z nase-
ljenici mileje postopalo kot kedaj
dolej.

Sufragetka dobi 9 mesecev.

London, Anglija, 5. marca. —
Ella Sterenson, sufragetka, je bi-
la obsojena na devet mesecev za-
pora, ker je zlivala žvepleno ki-
sline v poštne nabiralnike. Pri
obravnavi ni smela biti navzoča
nobena ženska.

Zračni poštni sel pogrešan.

V New Yorku pogrešajo Har-
ry Jones-a, avijatika, ki je hotel
piti s poštnim paketom v eni uri
iz Bostona v New York. Iz Brid-
geporta se je dvignil ob 4. uri po-
poldne. Od tedaj manjka o njem
vsaka sled.

Temperenčno gibanje.

Indianapolis, Ind. 5. marca. —
V štirih vojaških krajih, Wabash
Tipot, Portland in Rushville so
pri lokalnih opejskih volitvah
znagali temperenčni.

**Letošnje MOHORJEVE
KNJIGE so sedaj dobiti
za \$1 in sicer šest knjig.
Imamo jih še 150 v zalogi.**
**SLOVENIC PUBLISHING
COMPANY,**
82 Cortlandt St. New York
City, N. Y.

Ženska policija.

Mrs. Belmont se zavzema za žen-
sko policijo. — Moški nesposobni
za take službe.

Pred Wagner-zakonodajnim od-
bodom je povedalo več pri-
menja, kako bi se dalo zmanjšati
število prostitutk. Največji utis
naredil govor Mrs. Belmontove, ki
je med drugim rekla sledeče:

“Čeravno so nekateri policijski
stražniki čisto pošteni, se vendar
ne morejo baviti s tako težavnim
problemom, kot je odprava pro-
stitutcije. Po onih delih mesta,
kjer žive te nesrečnice, naj se
nastavi ženska policija.

Ziva potreba te policije se je
spoznala v zadnji stavki te-
čev. One krojačice, ki so mogoče
kaj razsajale po cesti so zaslišali
pred policijskim sodiščem. Ko so
jih proti večeru spustili na pro-
sto, se je zbralo pred pospejem
vse polno gospodinj javnih hiš in
priganjačev, katerim je nešteto
poštenih deklet padlo v roke.”

Če je Belmontova kaj dosegla s
svojim govorom, bode pokazala
bodočnost.

Tristoletnica Romanovičev.

Petrograd, Rusija, 5. marca. —
Danes se je začela slavnost tristo-
letnice, odkar so na ruskem pre-
stolu Romanoviči. Car Nikolaj in
carica-vdova sta prisostvovala v
Petro-Pavlovi katedrali zadu-
snici, ki se je brala za vse umrle
člane hiše Romanovičev. Po maši
je izdal car ukaz, potom katere-
ga je pomilostil več političnih in
kriminalnih zločincev. Car je do-
bil 17.000 različnih prošelj, in
trajalo bode več let, predno bodo
vse rešili.

Jetnika Indijancev.

Caracas, Venezuela, 5. marca.
Kot smo že poročali, je neko in-
dijansko pleme vjelo dva ameri-
kanska inženirja, ko sta preisko-
vala petrolejske vrelce pri Mara-
caibo-jezeru. Danes je prispelo
seu uradno poročilo, da se jima
je posrečilo ujeti.

VOJSKA NA BALKANU.

Lepa knjiga, která bode obse-
gala 12 zvezkov ter prinaša obilo
slik, velja \$1.70; vsak posamezni
zvezek pa 15c.
SLOVENIC PUBLISHING CO.
82 Cortland St. New York, City,
N. Y.

Dr. Friedmann.

Dr. Friedmann lahko začne zdra-
viti. — Pogoji medicinske druž-
be. — Nove ponudbe.

Zdravstveni komisar dr. Ernst
Lederle se je včeraj izjavil, da so
vse zapreke odstranjene in da
lahko začne dr. Friedmann kadar
hoče uporabljati svoj serum pro-
ti jetiki. Iz prejšnjega stanova-
nja v Waldorf-Astoria se je pre-
selil, ker so ga noč in dan nadle-
govali bolniki. Kje pravzaprav
sedaj stanuje, ni razen tega govornu
ožjim prijateljem nikomur znano.
Medicinska družba mu je še sta-
vila nekaj novih pogojev, katere
je pripravljen takoj izpolniti. Dr.
Lederle je rekel, da mu hoče iti v
vseh slučajih na roko.

Kje bode začel najprej izvrše-
vat svojo prakso se še ne ve, go-
tovo je samo to, da v eni izmed
newyorških bolnic.

Povabilo so mu poslali skoraj
vsi zdravstveni zavodi po Zdu-
ženih državah.

Prisrčen sprejem bivšega predse- dnika Tafta.

Augusta, Ga., 5. marca. — Na
prav kraljevski način je sprejelo
mesto Tafta in družino, ko se je
pripeljal semkaj danes zjutraj.
Prebivalci so sicer demokrati, a
bivši predsednik jim je prirastel
k-sreč, odkar se je mudil tu v zi-
mi pred svojo inauguracijo. Na
kolodvoru ga je čakalo kakih
1000 šolskih otrok, vsi z majhni-
mi ameriškimi zastavicami.
Tudi veliko odraslih se je zbralo
na mestu. Z veselimi vskliki so
sprejeli Tafta, ki se je po zavre-
ne prisrčen sprejemu podal z
družino in nekaterimi spremlje-
valci v hotel.

SLOVENSKO-ANGLEŠKA SLOVNICA

priručna za slovenski narod po
drugih slovnica. S sodelovanjem
več strokovnjakov, je izšla te dni;
založila Slovenic Publ. Co. Cena
v platnu vezani \$1.

Ta slovnica je skrbno delo ter
se delalo na ugi precej časa. Nje
obseg je: Glasovanje, Oblikoslov-
je, Vaje. Pogovori iz vsakdanjega
življenja. Besede, ki se največ ra-
bijo v navadnem govoru.

Pri tej slovnici nismo štedili
denarja niti časa in to samo za-
to, da naš narod vendar enkrat
dobi dobro poučno knjigo v tej
deželi prepotrebne jezika.

Velikanska nesreča v nemški mornarici.

Križarka "York" se zaletel v tor-
pedni rušilec "S 178" ter ga raz-
kolje na dvoje.

66 MRTVIH.

Nesreča je pripisovati nevarnim
nočnim vajam, na kojih se vedno
dogajajo nesreče.

Berolin, Nemčija, 5. marca. —
66 častnikov in moč nemškega
torpednega rušilca "S 178" je iz-
gubilo življenje ob priliki kolizije
z oboroženo križarko "York".
Nesreča se je dogodila 5 milj se-
vero-istočno od Helgolanda krog
dvanaeste ure v pretekli noči.

Ta nesreča je najhujša izmed
mnogih, ki so zadele nemško mor-
narico tekom zadnjih let. Doga-
dila se je par ur po odhodu ce-
sarja, ki je zasledoval vaje na ne-
ki vojni ladiji. Križarka je zade-
la rušilec ravno v sredino. Raz-
kral se je takoj na dvoje ter iz-
ginil kot kamen v valovih. Raz-
burkano morje, hud veter in ne-
primerna tema so onemogočili re-
šilna dela in križarka je s pomočjo
drugih rušilev mogla rešiti le
14 mož ponesrečenega rušilca "S
178."

Poročila o podrobnostih nesre-
če se kaj razlikujejo drugo od
druga. Admiral von Tirpitz,
mornariški minister, je izjavil, da
ne more povedati, ali se je nes-
reča prigodila tekom manevrov ali
konec istih in ako sta križarka
in rušilec vozila s prikritimi luč-
mi ali ne.

Nekatera poročila pravijo, da
je nesreča posledica drznih noč-
nih vaj, ki so posebna specialite-
ta nemške mornarice. Pri teh va-
jah imajo torpedni čolni in ru-
šilci nalogo, prodreti neopaženi
skoz linijo vojnih ladij in kri-
žark. Pri enakih vajah se je v
zadnjih letih ponesrečilo že več
nemških rušilev.

Poveljnik rušilca, poročnik v.
Zastrow, je šel včeraj na dopust
ter tako usel usodi svojih tovari-
šev. Začasni poveljnik, poročnik
Pies in navigacijski častnik po-
ročnik Schwede sta z brodom
vred izginila v globočino.

Nemški cesar je zanimal o nesre-
či pred odhodom iz Wilhelmsha-
ven v Bremen. Bil je globoko gi-
njen ter zaukazal splošno žalo-
vanje v mornarici.

Joseph C. Grew, tajnik ameri-
škega poslanstva je izrazil mor-
nariškemu ministru Tirpitzu so-
žalje v imenu Združenih držav.

Pomotona se je zasturpil.

Firenze, Italija, 5. marca. —
Dr. Edvard Dunn, neki ameri-
ški zobozdravnik, je danes pomo-
toma zavil laudnam ter se na-
haja v jako kritičnem položaju.
Polivija je uverjena, da se ne gre
za samomor.

Popravljeni "Olympic."

Liverpool, Anglija, 5. marca. —
Parnik "Olympic" White Star
Line družbe so v Belfast korenito
popravili ter ga opremili z dvo-
nim dnom in dvojnimi stenami. V
New York odputuje dne 2. aprila.
"Olympic" je smatrat za popol-
noma novo ladjo, tako obširne in
temeljite so izvršene poprave.

Krasni in brzi parnik MARTHA WASHINGTON

(Avstro-American proge)

odpluje v soboto dne 22. marca

voznja do Trsta samo 13 dni.

do Trsta ali Reke - - - \$37.00
Cena voznih listkov: do Ljubljane - - - \$38.18
do Zagreba - - - \$38.08

Za posebne kabine (oddelek med II. in III. razredom) stane vožnja
samo \$4.00 več za odrasle, za otroke polovica. Ta oddelek posebno
družinam priporočamo.
Vožnje listke je dobiti pri FR. SAKSER, 82 Cortlandt St., New York.

